

Civilització Romana

Codi: 104213

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Sebastià Giralt Soler

Correu electrònic: sebastia.giralt@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

L'estudiant ha de tenir la disposició de seguir les classes impartides en català i de fer servir materials escrits en aquesta llengua, però pot utilitzar en el seu treball o la seva participació el castellà o una altra llengua pròxima.

Equip docent

Sandra Cano Aguilera

Prerequisits

A l'hora de cursar aquesta assignatura no s'exigeixen coneixements específics de llengua llatina o d'història de Roma.

Objectius

Aquesta assignatura pretén acostar l'estudiant al coneixement de la civilització romana en un sentit ampli, incloent-hi la mentalitat, la vida privada, la religió, la societat, la política, etc. sovint a partir de textos històrics, legals, privats o literaris d'autors grecs i romans, així com d'inscripcions, iconografia o altres restes arqueològiques. Les fonts primàries es presentaran en versió bilingüe.

Competències

- Comprendre i interpretar l'evolució de les societats antigues de la Mediterrània -des de la civilització egípcia fins el desmembrament de l'Imperi romà d'Occident- a partir de l'anàlisi de les realitats política, històrica, social, econòmica i lingüística.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament les fonts antigues.
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
3. Descriure amb precisió aspectes rellevants de la civilització grecoromana.
4. Identificar i valorar els principals assoliments culturals i de civilització del món romà.

Continguts

1. Introducció
2. La societat
3. La família
4. El sistema polític
5. La sexualitat
6. La justícia i el dret
7. La religió i les creences
8. L'oci
9. Les ciències

S'introduirà la perspectiva de gènere en diversos temes, especialment en els de la família i la sexualitat.

Metodologia

Les activitats elaborades per part de l'estudiant es desenvoluparan de la manera següent:

- dues proves escrites.
- un treball de curs (a partir de l'orientació que oferirà el professor) i una exposició a classe.

Es podria realitzar una sortida en cas que hi hagi una visita o una exposició rellevant.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat ompli les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes (exposició del professor, comentari de textos, intervencions dels alumnes)	35	1,4	1, 3, 4
Exposicions dels estudiants	7	0,28	1, 2, 3
Proves escrites	3	0,12	1, 3, 4
Sortides	5	0,2	3, 4
Tipus: Supervisades			
Treball escrit	45	1,8	1, 2, 3
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	40	1,6	1, 3, 4
Exposicions dels estudiants (preparació)	15	0,6	1, 2, 3

Avaluació

Criteris d'avaluació

- L'avaluació de l'assignatura es farà a partir de les evidències següents:
 1. Dues proves escrites (30% + 30%),
 2. Un treball de curs (a partir de l'orientació que oferirà el professor) i una exposició del treball (30%).
 3. Participació a les activitats docents (10%).
- La no presentació del treball de curs o de l'exposició impedirà aprovar l'assignatura.
- Per al treball no es podrà aprofitar el d'un altre curs o assignatura.
- La recuperació consistirà en un examen escrit i, si escau, la reelaboració del treball.
- Amb la recuperació solament es podrà recuperar la nota dels exàmens i, si escau, del treball, si s'han fet prèviament i s'ha suspès l'assignatura per la mitjana o si no s'han pogut realitzar per una causa justificada amb un document oficial. Recuperar una altra activitat no realitzada en el seu moment només serà possible per un motiu que es pugui justificar amb un document oficial.
- En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, com el plagi o altres mitjans no lícits, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'aquesta mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.
- Només es podrà canviar una data d'una activitat d'avaluació si l'absència de l'estudiant o la no entrega de l'activitat es pot justificar amb un document oficial
- La revisió d'exàmens i altres activitats avaluativa es realitzarà amb el professor en la data, el lloc o el format i l'horari que aquest determini i comuniqui al conjunt d'estudiants.
- La qualificació de No Avaluable només es donarà si es compleixen aquestes dues condicions:
 1. l'estudiant no entrega cap activitat d'avaluació,
 2. l'estudiant no es presenta a l'examen.

Calendari:

- Període lectiu: des del 15 de setembre fins al 13 de gener.
- Exàmens: segona setmana de novembre i segona setmana de gener.
- Límit per a l'entrega del guió del treball (amb una tutoria concertada obligatòria si la situació ho permet): divendres 28 d'octubre.
- Entrega del treball: fins el divendres 16 de desembre.

Avis: les dates d'aquest calendari es poden modificar per motius justificats.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen parcial 1	30	0	0	1, 3, 4
Examen parcial 2	30	0	0	1, 3, 4
Participació a les activitats docents	10	0	0	1, 3, 4
Treball i exposició	30	0	0	1, 2, 3

Bibliografia

Estudis:

- Lesley Adkins - Roy A. Adkins, *Dictionary of Roman Religion*, Nova York, Facts on File, 1997.
- Géza Alföldy, *Nueva Historia social de Roma*, Sevilla, Universidad de Sevilla, 2012.
- David Álvarez Jiménez, *Panem et circenses. Una historia de Roma a través del circo*, Madrid, Alianza Editorial, 2018.
- Francisco J. Andrés Santos, *Roma. Instituciones e ideologías políticas durante la República y el Imperio*, Madrid, Tecnos, 2015.
- Mary Beard, *SPQR. Una historia de la Antigua Roma*, Barcelona, Crítica, 2016.
- Mary Beard - John North - Simon Price, *Religions of Rome*, 2 vols., Cambridge, Cambridge University Press, 1998.
- Stanley F. Bonner, *La educación en la Roma antigua*, Barcelona, Herder, 1984.
- Keith Bradley, *Esclavitud y sociedad en Roma*, Barcelona, Península, 1998.
- Peter Brown et alii, *Historia de la vida privada*. Vol. 1: *Del Imperio romano al año mil*, Madrid, Taurus, 2003.
- Eva Cantarella, *La mujer romana*, Santiago de Compostela, Universidad de Santiago de Compostela, 1991.
- Eva Cantarella, *Pasado próximo: mujeres romanas de Tácita a Sulpicia*, Madrid, Cátedra, 1997.
- Eva Cantarella, *Instituciones e Historia del Derecho Romano*. Maiores in Legibus, València, Tirant lo Blanch, 2017. [Online UAB](#).
- Alexandra T. Croom, *Roman clothing and fashion*, Stroud (Gloucestershire), Tempus, 2000.
- Georges Duby - Michelle Perrot, *Historia de las mujeres*. Vol. 1: *La antigüedad*, Madrid, Taurus, 2000.
- Peter Garnsey - Richard Saller, *El Imperio Romano: economía, sociedad y cultura*, Barcelona, Crítica, 1990.
- Andrea Giardina et al., *El hombre romano*, Madrid, Alianza Editorial, 1991.
- Patricia González Gutiérrez, Soror. *Mujeres en Roma*, Madrid, Despertaferro, 2021.
- Carmen González Vázquez, *Diccionario Akal del teatro latino. Léxico, dramaturgia, escenografía*, Madrid, Akal, 2014.
- Danielle Gourevitch - Marie-Therese Raepsaet-Charlier, *La femme dans la Rome antique*, París, Hachette, 2001.
- Pierre Grimal, *La civilización romana. Vida, costumbres, leyes, artes*, Barcelona, Paidós, 1999.
- Pierre Grimal, *El amor en la Roma antigua*, Barcelona, Paidós, 2000.
- José Guillén, *Urbs Roma. Vida y costumbres de los romanos*, vol. I. La vida privada; vol. 2. La vida pública; vol.3. Religión y ejército; vol. 4. Constitución y desarrollo de la sociedad, Salamanca, Sígueme, 1997-2000.
- Georges Hacquard, *Guía de la Roma antigua*, Madrid, Centro de Lingüística Aplicada Atenea, 2000.
- Robert C. Knapp, *Los olvidados de Roma: Prostitutas, forajidos, esclavos, gladiadores y gente corriente*, Barcelona, Ariel, 2018 (1a ed. 2011).
- Alain Malissard, *Los romanos y el agua*, Barcelona, Herder, 1996.
- Alfonso Mañas, *Gladiadores: el gran espectáculo de Roma*, Barcelona, Planeta, 2013.
- María Engracia Muñoz-Santos, *Gladiadores, fieras, carros y otros espectáculos en la antigua Roma*, Madrid, Síntesis, 2022.
- Javier Navarro, *Así se gobernó Roma*, Madrid, Rialp, 2017.
- Jean Prieur, *La mort dans l'Antiquité romaine*, París, Ouest-France, 1984 < <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k3322170g> >.
- Géraldine Puccini-Delbey, *La vie sexuelle à Rome*, París, Tallandier, 2010.
- Beryl Rawson, *Marriage, Divorce, and Children in Ancient Rome*, Canberra: Humanities Research Centre - Oxford, Clarendon Press, 1991.
- Jean-Nöel Robert, *Eros romano. Sexo y moral en la Roma antigua*, Madrid, Editorial Complutense, 1999.
- Jean Rouge, *Les institutions romaines*, París, Armand Colin, 1969.
- Jörg Rüpke, *A companion to Roman religion*, Londres, Blackwell, 2007. [online \(UAB\)](#)
- Jörg Rüpke, *Panteón. Una nueva historia de la religión romana*, Madrid, Akal, 2021.
- John Scheid, *La religión en Roma*, Madrid, Ediciones Clásicas, 1991.
- Jerry Toner, *Sesenta millones de romanos: La cultura del pueblo en la antigua Roma*, Barcelona, Crítica, 2020 (1a ed. 2012).

- Joan Carbonell (ed.), *Manual per a unes eleccions: textos antics per a un fet actual; Lleis municipals, grafits electorals pompeians*, Barcelona, La Magrana, 1996.
- Pere Villalba, *Roma a través dels historiadors clàssics*, Bellaterra, Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1996.

Diccionaris i enciclopèdies:

- ***Brill's New Pauly: encyclopaedia of the ancient world***, 2 vols., Leiden, Brill, 2002-. [online \(UAB\)](#)
- Charles Daremberg - Edmond Saglio, *Dictionnaire des Antiquités Grecques et Romaines*, Paris, Hachette, 1877-1919, < <http://dagr.univ-tlse2.fr> >.
- FrancoFerrari et al., *Dizionario della civiltà classica*, Milà, Rizzoli, 1993.
- Simon Hornblower - Anthony Spawforth, *The Oxford Classical Dictionary*, Oxford, University Press, 1996.
- M.C. Howatson, *Diccionario de la literatura clásica*, Madrid, Alianza Editorial, 1991.

Aracniografia:

- Manel Garcia, *Pandora, el portal de la dona a l'antiguitat* < <http://www.xtec.cat/~mgarci10> >.
- Sebastià Giralt, *El laberint de Roma (Labyrinthus)* < <http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/roma/roma.htm> >.
- Barbara F. McManus - Suzanne Bonefas, *VRoma Project* < <http://www.vroma.org> >.
- Ann R. Raia - Judith L. Sebesta, *Online Companion to The Worlds of Roman Women* < <https://feminaeromanae.org> >.
- Bill Thayer, *LacusCurtius: Into the Roman World* < <http://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/home.html> >.

Programari

No n'hi ha.